

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 258.414 van 12 januari 2024
in de zaak A. 233.750/X-17.945**

In zake : XXXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Stijn Butenaerts
 kantoor houdend te 1080 Brussel
 Leopold II-laan 180
 bij wie woonplaats wordt gekozen

 tegen :

 de GEMEENTE ANDERLECHT
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Jérôme Sohier en Manoël De Keukelaere
 kantoor houdend te 1170 Brussel
 Terhulpsesteenweg 181/24
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 27 mei 2021, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de gemeenteraad van de gemeente Anderlecht van 1 april 2021 waarbij aan N. F. de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Jurgen Neuts heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij en verzoekster hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 1 december 2023.

Kamervoorzitter Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Andy Hoedenaeken, die *loco* advocaat Stijn Butenaerts verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Manoël De Keukelaere, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marijke Sterck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Met een brief van 5 januari 2021 deelt de verwerende partij aan verzoekster, statutair personeelslid behorend tot de Nederlandse taalrol, mee dat er door de gemeentesecretaris op 4 januari 2021 een verslag is opgesteld waarin tot professionele tekortkomingen in haren hoofde wordt besloten, dat er een tuchtdossier is samengesteld en een tuchtsanctie wordt overwogen.

Verzoekster wordt op 4 maart 2021 door de gemeenteraad gehoord. Zij legt een in het Nederlands gestelde verdedigingsnota neer.

De gemeenteraad beslist op 1 april 2021 haar de tuchtsanctie van het ontslag op te leggen. Geoordeeld wordt “dat de sanctie van ontslag de enige mogelijke is en daarom evenredig is met de feiten”.

IV. Beoordeling

Standpunt van de partijen

4. Verzoekster voert in een enig middel onder andere de schending aan van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 ‘op het gebruik van de talen in bestuurszaken’ (hierna: bestuurstaalwet), in het bijzonder van artikel 17 ervan.

In een tweede middelonderdeel wijst zij er onder meer op dat zij haar verdediging voor de gemeenteraad in het Nederlands voerde, maar dat het merendeel van de leden van de gemeenteraad het Nederlands niet machtig is. Dit “blijkt overduidelijk uit het proces-verbaal van de hoorzitting van 4 maart 2021”. Nochtans heeft iedere persoon die een wettelijk tweetalig collectief orgaan toespreekt het recht om begrepen te worden door alle leden van dat orgaan en dienen ook alle stukken die ter beschikking van het collectief orgaan worden gesteld in vertaling voorhanden te zijn, zodat ze voor alle leden begrijpbaar zijn. Toch is verzoeksters verdedigingsnota niet vertaald. Dit maakt een flagrante schending uit door de verwerende partij van de bestuurstaalwet en de rechten van verdediging van verzoekster.

5. De verwerende partij repliceert in de memorie van antwoord dat de vereiste om de essentiële informatie en informatiestukken in een tuchtzaak in vertaling ter beschikking te houden van de leden van een tweetalig orgaan, geen steun vindt in de taalwetgeving maar in het beginsel van de rechten van verdediging. Verzoekster kan, aldus de verwerende partij, geenszins bewijzen of aannemelijk maken dat bepaalde gemeenteraadsleden onvoldoende de Nederlandse taal machtig zijn en het debat niet genoegzaam konden volgen. De aanwezige leden van de gemeenteraad konden afdoende het verweer en de elementen van het tuchtdossier begrijpen. Het tegendeel wordt niet aangetoond.

Beoordeling

6. Uit het in het middel aangevoerde artikel 17 van de bestuursstaalwet volgt dat in een gemeente behorend tot het gebied Brussel-Hoofdstad – zoals de gemeente Anderlecht – een tuchtprocedure tegen een ambtenaar van de Nederlandse taalgroep in het Nederlands moet worden gevoerd. De stukken moeten bijgevolg in het Nederlands worden opgesteld.

7. Is weliswaar de gemeenteraad van de verwerende partij een wettelijk tweetalig collectief orgaan en legt de taalwetgeving aan de politieke mandatarissen geen verplichting op om de twee officiële talen van Brussel-Hoofdstad te kennen, dit belet niet dat elk lid van het wettelijk tweetalig collectief orgaan het recht én de plicht heeft – des te meer in tuchtaangelegenheden – om het dossier en de voor dat orgaan afgelegde verklaringen te begrijpen, waaruit volgt dat in de nodige vertalingen moet worden voorzien.

8. Niet alleen is het aan de verwerende partij om erover te waken dat de tuchtprocedure voor haar verloopt met inachtneming van de rechten van de verdediging, ook moet zij de Raad van State in de gelegenheid stellen hierop zijn wettigheidsstoezicht uit te oefenen. Het houdt in dat zij het afdoende bewijs van die eerbiediging van de rechten van de verdediging bijbrengt en er zo van moet blijken dat zij rechtsgeldig tot haar beslissing over de tuchtstraf is gekomen.

9. De verwerende partij schiet daar onmiskkenbaar in tekort.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat zij zich in de laatste memorie met geen woord verzet tegen de zienswijze in het auditoraatsverslag dat zij “op geen enkele manier ervan [kan] overtuigen dat de kennis van het Nederlands vast zou staan in hoofde van alle leden van de gemeenteraad die bij het nemen van de bestreden beslissing aanwezig waren”.

10. Evenmin wordt door de verwerende partij op enig moment betwist dat verzoeksters verdedigingsnota niet werd vertaald, noch dat het een essentieel stuk van de tuchtprocedure uitmaakt.

11. Het staat bijgevolg niet voldoende vast dat alle leden van de tuchtoverheid over de vereiste kennis van zaken beschikten.

Dit volstaat om het besproken middelonderdeel gegrond te bevinden.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van de gemeenteraad van de gemeente Anderlecht van 1 april 2021 waarbij aan XXXX de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege wordt opgelegd.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het geding, begroot op het rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 20 euro en op een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro ten behoeve van verzoekster.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van verzoekster niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twaalf januari tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
David D’Hooghe,	staatsraad,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Johan Lust